

ת"פ 66120/05/18 - רשות המיסים ירושלים-מחלקה פלילית נגד אלראאד להנדסה בע"מ, מהנא עטון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 66120-05-18 רשות המיסים ירושלים-מחלקה
פלילית נ' אלראאד להנדסה בע"מ ואח'
בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ
בעניין: רשות המיסים ירושלים-מחלקה פלילית
ע"י עו"ד ענבר עפרת-וינשטיין

המאשימה

נגד

1. אלראאד להנדסה בע"מ

2. מהנא עטון

ע"י עו"ד ראמי עותמאן

הנאשמים

גזר דין

רקע

נאשמת מס' 1 (להלן: **החברה**) היא חברה לביצוע עבודות בניה, ונאשם מס' 2 (להלן: **הנאשם**) היה בזמנים הרלוונטיים מנהלה. הנאשמים הורשעו בביצוע עבירות מס שונות, בתיק זה (להלן: **התיק העיקרי**) ובתיק נוסף אותו צרפו (ת"פ 26206-07-20, להלן: **התיק המצורף**):

התיק העיקרי - עבירות על פקודת מס הכנסה

בשנים 2015-2017 מחזורי ההכנסות של החברה היו (בהתאמה) 16.1 מיליון ש"ח, 9.4 מיליון ש"ח ו- 4.7 מיליון ש"ח והיא היתה חייבת לדווח על הכנסותיה אלה ולשלם בגין מסים. חרף זאת, הנאשמים לא הגישו לרשויות המס את הדו"חות השנתיים בדבר הכנסות החברה.

בשל כך הורשעו הנאשמים בשלוש עבירות של אי הגשת דו"ח במועד (על פי פקודת מס הכנסה).

התיק המצורף - עבירות על חוק מס ערך מוסף

אישום ראשון

בתקופה שבין חודש יולי 2015 לאוגוסט 2016 כללו הנאשמים בדו"חות המס של החברה אותם הגישו לרשויות 27 חשבוניות כוזבות על שמותיהן של שש חברות שונות, אשר לא ביצעו עם החברה כל עסקה, וזאת במטרה להתחמק מתשלום מסים.

סכומן הכולל של החשבוניות הכוזבות אותן כללו הנאשמים בדו"חות החברה היה מעל 5.8 מיליון ש"ח וסכום המע"מ

שנבע ומתשלומי התחמקו הנאשמים מהן היה מעל 850,000 ש"ח.

בשל כך הורשעו הנאשמים ב-27 עבירות של ניכוי תשומות ללא מסמך כדין.

אישום שני

בתקופה שבין החודשים ינואר ויולי 2017 הוציאו הנאשמים ללקוחות החברה 55 חשבוניות מס, אשר סכום המע"מ הכלול בהן מעל 400,000 ש"ח, אך השמיטו חשבוניות אלו מדיווחי החברה ולא שילמו את המס הכלול בהן, במטרה להתחמק מתשלומי.

לצד זאת, הנאשמים לא הגישו לרשויות במועד את הדוחות התקופתיים של החברה לחודשים ינואר עד מרץ 2007.

בשל כך הורשעו הנאשמים ב-55 עבירות של הוצאת חשבונית מבלי לשלם את המס הכלול בה ובשלוש עבירות של אי הגשת דוח במועד.

המסגרת הדיונית

הרשעת הנאשמים בעבירות מושא האישום הראשון היתה על בסיס תשובת הנאשם לאישום מיום 14.12.20, בה הודה כי דוחות החברה לא הוגשו במועד, מבלי שהיה לכך צידוק סביר (ר' נימוקי הכרעת דין מיום 5.7.21).

הרשעת הנאשמים בעבירות מושא התיק המצורף באה במסגרתו של הסדר טיעון אליו הגיעו, על פיו הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש של 18 חודשי מאסר והנאשם יטען כפי הבנתו. עוד הוסכם, כי הנאשם יופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן בטרם הטיעונים לעונש. הסדר זה התייחס לעבירות על חוק מס ערך מוסף בלבד, ולא לעבירות על פקודת מס הכנסה (ר' פרוטוקול מיום 14.12.22).

טענות הצדדים

ב"כ המאשימה עמדה על חומרת מעשי הנאשם ועל כל שבוצעו במשך שלוש שנים ובקשה לקבוע מתחמי ענישה נפרדים: ביחס לתיק המצורף טענה כי המתחם ההולם הוא מאסר של 10-24 חודשים וביחס לתיק העיקרי טענה כי המתחם הוא של 4-9 חודשי מאסר. לאור מכלול הנסיבות ביקשה להטיל על הנאשם עונש של 20 חודשי מאסר וקנס בשיעור של 5-10 אחוז מהיקף העבירות. בטיעוניה הדגישה ב"כ המאשימה, כי חרף הסרת מחדלי התיק העיקרי יש להשית גם בגינו עונש מאסר, בשל מחזורי ההכנסות הגבוהים (מעל 30 מיליון ש"ח) שלא דווחו במועד.

ב"כ הנאשם עמד על נסיבות חייו של הנאשם ובכלל זה הקשיים שהוא חווה בשל מצבה הרפואי של בתו והשפעת ההליך על חייו. עוד טען כי מירב העבירות נובעות מהתנהלות לא תקינה של הנאשם ושל רואה החשבון שלו. לעניין מתחם הענישה טען, כי יש לקבוע מתחם אחד שנע בין 7 חודשי עבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעונש הראוי טען, כי בשל השיהוי בו הוגש כתב האישום, התשלום שהנאשם ביצע ונסיבות חייו ניתן להסתפק בעונש של 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות לצד קנס בגובה של 25 אלף שקלים שיפרס ל-20 תשלומים.

בטיעונו שם ב"כ הנאשם דגש על כך שבמסגרת הליכי גבייה רכבו של הנאשם עוקל ונתפס סכום כסף, כך שכרבע מסכום החוב נגבה. לשיטת ב"כ הנאשם יש לראות בכך קבלת אחריות של הנאשם למעשיו.

הנאשם מסר כי עשה טעות, הביע צער על מעשיו וטען כי אינו עבריין. עוד עמד על נסיבות חייו ובכללן מצבה הרפואי של בתו ונתונים נוספים.

מתחם העונש

לאור העובדה שמכלול העבירות בהן הורשעו הנאשמים נעברו באותה תקופה ופגעו באותם ערכים מוגנים, ראיתי לקבוע מתחם עונש הולם אחד ביחס למכלול המעשים, אך אתייחס בנפרד לערכים המוגנים הנוגעים לעבירות השונות בהן הורשעו הנאשמים.

המעשים

הנאשמים פעלו לאורך תקופה של שלוש מבלי להגיש דו"חות ולשלם מס הכנסה, למרות שמחזור הכנסות המצטבר של החברות לאורך התקופה היה מעל 30 מיליון ש"ח.

לצד זאת, הנאשמים השתמשו בחשבוניות כוזבות ונמנעו מלדווח לרשויות על חשבוניות מס אותן הוציאו ללקוחותיהם, וזאת על מנת להשתמש מתשלום מע"מ בסכום כולל של מעל 1.2 מיליון ש"ח.

הערכים המוגנים - אי הגשת דו"ח במועד

חובתו הראשונה של כל עוסק, היא להגיש דו"חות אמת במועד. אי הגשת דו"חות מונעת גביית מס, והמנעות תשלום מסים חותרת תחת ערכים חברתיים בסיסיים של שוויון ונשיאה משותפת בנטל, ומכל בחינה מהווה שליחת יד לקופת הציבור. עבירה של אי הגשת דו"ח במועד אמנם נופלת בחומרתה מעבירת המס המטריאליות, באשר אין בה יסוד של מרמה, אלא רק של המנעות מביצוע חובה. עם זאת, אין להקל בה ראש ואין לראותה בסלחנות. הבסיס לגביית מס אמת הוא הגשת דו"חות נכונים במועד. המנעות מהגשת דו"ח חותרת תחת בסיס זה.

הערכים המוגנים - עבירות על חוק מס ערך מוסף

הנאשם השתמש ב- 27 חשבוניות כוזבות על שמותיהן של שש חברות שונות, על מנת להתחמק מתשלום סכומי המס שנכללו בחשבוניות. מעשים אלו חורגים מתחום עבירות המס ה"שגרתיות" ומהווים עבירות מרמה לכל דבר, באשר יש בהן רכיב של זיוף מסמכים ושימוש בהן לצורך יצירת מצג כוזב מול הרשויות. כמו כן הנאשם הוציא חשבוניות מס, אך לא דיווח עליהן ולא שילם את המס הכלול בהן, וכך הותיר תחת ידו את סכומי המע"מ, אותו גבה מלקוחות החברה על מנת להעבירו לקופת המדינה - והדבר מהווה שליחת יד בכסף אותו החזיק כמורשה, תוך מעילה באמון שניתן בו על ידי המדינה ועל ידי הלקוחות.

שיקולי הענישה בעבירות מס

לעתים רבות מתיחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין חומרה במעשיהם - ולא היא. יש לראות את עבריין המס ככל עבריין אחר שולח ידו ברכוש חברו, ועל בתי המשפט להעביר את המסר, כי דינו של מי שנמנע מלשלם מסים כדינו של כל אדם אחר השולח ידו לקופת הציבור.

בנוסף לכך, שיקול ההרתעה הוא מרכזי בעבירות מסים. המדובר בעבירות אשר קל לבצען וקשה לגלותן. לפיכך, יש

חשיבות רבה לגורם הרתעה, אשר יהווה משקל נגד לקלות שבביצוע העבירות ולרווח הכספי הטמון בהן.

פסיקה עקבית של בית המשפט העליון ושל הערכאות הדיוניות קובעת, כי ככלל יש להשית מאסר בפועל, לריצוי ממש, בגין עבירות של אי הגשת דו"חות במועד, בעיקר במקרים בהם לא הוסר המחדל. ר' למשל רע"פ 3857/13 יצחקיאן נ' מדינת ישראל, שם נקבע:

"עבירות המס, בהן הורשע המבקש, חותרות תחת ערך השוויון, הן גוזלות כספים מהקופה הציבורית ופוגעות במישרין ביכולותיה הכלכליות של המדינה ובאיתנותה הפיננסית. אין צריך לומר, כי פגיעה זו ניכרת, בעקיפין, בכיסם של כל אחת ואחד ממשלמי המיסים בישראל (ראו, למשל: רע"פ 3385/13 דימיטשטין נ' מדינת ישראל (29.5.2013); רע"פ 2638/13 עובדיה נ' מדינת ישראל (28.4.2013); רע"פ 5906/12 עזרא נ' מדינת ישראל (9.9.2012)). על יסוד טעמים אלו, השתרשה בפסיקה העמדה, לפיה יש להשית על עבריני המס עונשי מאסר לריצוי בפועל וקנסות משמעותיים, תוך מתן משקל הבכורה לשיקולי ההרתעה והגמול והעדפתם על-פני נסיבותיו

וכן ר' רע"פ 9/09 מזרחי נ' מדינת ישראל:

"כפי שציין בצדק בית-המשפט המחוזי (כבוד השופטים צבן, בן-עמי וכרמל), הדו"חות השנתיים שעל נישומים להגיש לרשות המסים משיתים את הבסיס לקיומה של מערכת המס ולפעולתה התקינה. הגשתו של דו"ח מס אינה ענין טכני פשוט ערך. הדו"חות המוגשים משמשים כלי ראשון במעלה בידיה של רשות המסים במילוי חובתה לקיים הליך גבייה סדור והוגן. בדרישת ההגשה אין להקל ראש, והדבר מתבטא גם בסנקציה הנלווית להפרתה (וראו דברים שכתב הנשיא מ' שמגר בהמ' 218/81 שמוע נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (4) 804, 805 (1981))."

ר' גם רע"פ 3120/14, נעים נ' מדינת ישראל, ע"פ 2321-11-07, שמחוני נ' מדינת ישראל, רע"פ 6095/06, צדוק לוי נ' מדינת ישראל, עפ"ג 12944-09-18, ריכרט נ' מדינת ישראל וע"פ 58456-01-19, אופיר דור נ' מדינת ישראל, אשר בכולם אושרו ענשי מאסר בפועל.

כמו כן, פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות של שימוש בחשבוניות כוזבות ואי דיווח על חשבוניות יש להחמיר עם העברינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר מבצעייהן. בפסיקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מהן. כן נפסק לא אחת, כי לנסיבותיו האישיות של העבריין יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 2843/11, אבו עיד, עפ"ג 2444-03-11, ג'בר, רע"פ 7790/13, חיים, רע"פ 1866/14, אופיר זקן ועוד, רע"פ 5064/14, רבחי נתשה נ' מדינת ישראל, רע"פ 3995/15, יאסר זלבאני (אישור מתחם שנע בן 10 ל 36 על חשבוניות פיקטיביות בסכום כולל של 7.5 מיליון ש"ח).

מתחם העונש ההולם למכלול העבירות

בקביעת מתחם העונש הכולל, אביא בחשבון את סכום מס הערך המוסף הגבוה שמתשלמו הנאשמים (מעל 1.2 מיליון ש"ח, בפרק זמן של שבעה חודשים), את מחזור ההכנסות הגבוה של החברה לגבי לא הוגשו דוחות - מעל 30 מיליון ש"ח, כמו גם את העובדה כי הנאשמים לא הגישו דו"חות שנתיים לאורך שלוש שנים.

בשים לב לכל אלה, מתחם העונש ההולם לו טענה המאשימה ביחס לתיק המצורף, מאסר שבין 10 חודשים ועד 24 עמוד 4

חודשים נראה מתון. מנגד, תחתית מתחם העונש לו טענה המאשימה ביחס לתיק העיקרי, מאסר לתקופה שבין ארבעה לתשעה חודשים נראה מעט גבוהה, ולו היה מדובר באישום זה לבדו הייתי קובע מתחם שתחתיתו מאסר לתקופה קצרה יותר.

לאור מכלול שיקולי הענישה אותם סקרתי למעלה, מתחם העונש ההולם ביחס למכלול העבירות בהן הורשע הנאשם (היינו התיק העיקרי והתיק המצורף) הוא מאסר, שבין עשרה חודשים ועד 28 חודשים.

נסיבות שאינן קשורות למעשים

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית, סיים 12 שנות לימוד ומגיל צעיר, לאור מחלת אחיו ואביו, סעד אותם ודאג לפרנסת הבית. הנאשם פירט על הקמת החברה ולדבריו בפועל אביו הוא שניהל את החברה, אשר צברה חובות כבדים בשל לקוחות שלא עמדו בהתחייבותיהם. ביחס לביצוע העבירות הנאשם לא קיבל אחריות וטען כי רואה החשבון שלו אשם במעשים משום שלא פעל כדין וכי לא היתה לו כוונה פלילית. הנאשם לא הביע נזקקות טיפולית ושירות המבחן לא בא בהמלצה לגביו והציע להענישו "בענישה מציבת גבולות" - קרי מאסר.

מצב המחדלים

המחדלים מושא התיק העיקרי הוסרו לאחר הגשת האישום, והנאשמים הגישו את הדו"חות של החברה, אך עיקרו של החוב למס ערך מוסף לא שולם. מטעוני הצדדים לעונש עלה, כי רכב של הנאשם עוקל ונמכר וסכום כסף במזומן ונתפס ועוקל, וסך הכל הליכי הגבייה הניבו סכום של כ- 340,000 ש"ח - כרבע מסכום החוב.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו, לפחות במישור הפורמלי, ואת העובדה כי אין לחובתו הרשעות קודמות רלוונטיות (לחובת הנאשם הרשעה משנת 2012 בעבירה של העסקת שוהה בלתי חוקי, בגינה נדון למאסר מותנה). כמו כן זקפתי לזכות הנאשם את הסרת המחדלים מושא התיק העיקרי (דו"חות מס הכנסה).

לחובת הנאשם זקפתי את העובדה כי עיקר חוב המע"מ לא שולם, וכי אין תוחלת כי חוב זה ישולם בעתיד. אמנם כרבע מסכום החוב נגבה מהנאשם במסגרת הליכי גבייה (עיקול רכב וכסף), אך עיקר החוב לא שולם וניתן להניח כי מדובר בחוב אבוד. לעניין זה חומרה יתרה בעבירות על חוק מס ערך מוסף, שהרי סכומי המס מהן נבע החוב נגבו על ידי הנאשמים מלקוחות החברה, אך תחת להעבירם לקופת המדינה כדין, הנאשם בחר להשאירם תחת ידו שלא כדין - ולשם כך השתמש בחשבוניות כוזבות ונמנע מדיווח על עסקאות.

אעיר בהקשר זה, כי התקשיתי לרדת לעומק הטענה, כי יש לראות בגביית החוב על ידי הרשויות קבלת אחריות מצידו של הנאשם - שהרי הליכי הוצאה לפועל וגביית חוב בדרך של עיקול ננקטים מקום בו חייב מתחמק מתשלום חובו, ולא ניתן להלום זאת עם קבלת אחריות. עם זאת, בקביעת העונש בתוך המתחם אביא בחשבון כי כרבע מסכום החוב הגיע לקופת המדינה, ויש לכך משקל מסוים בהערכת נזקי המעשים.

לפיכך גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשם

- א. שבעה עשר חודשי מאסר בפועל. הנאשם יתייצב למאסר ביום 1.11.22.
- ב. ששה חודשי מאסר, בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא פשע.
- ג. שלושה חודשי מאסר, בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא עוון.
- ד. קנס בסך 50,000 ש"ח או ארבעה חודשי מאסר תמורתו. הקנס יחולק ל- 40 תשלומים חודשיים שווים, תשלום ראשון עד יום 1.1.23 ויתר התשלומים עד הראשון בחודשים שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועד, תעמוד היתרה לפרעון מיידי.

החברה

התחייבות בסך 2,000 ש"ח להמנע מכל עבירה על פקודת מס הכנסה או חוק מס ערך מוסף למשך שלוש שנים מהיום. הנאשם יתחייב בשם החברה.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון מיון של שירותבתי הסוהר: פקס 08-9193314, דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, טלפון: 074-7831077 או 074-7831078.

ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שנקבעו למעלה. ניתן יהיה לשלם את הקנס מהיום לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- א. בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- ב. מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- ג. במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ב אלול תשפ"ב, 18 ספטמבר 2022, בנוכחות הצדדים.